

Helsingfors/Mariehamn 4.11.2021**Nr 50/21****Hänvisning** Justitieministeriets skrivelse
19.10.2021, nr VN/12556/2021.

Till Justitieministeriet

Ärende

Justitieministeriet inbegär i skrivelse 19.10.2021 om Ålandsdelegationens utlåtande beträffande ett förslag till en överenskommelseförordning om yrkeshögskoleexamina avlagda på Åland. Utlåtande från Nationella centret för utbildningsutvärdering samt Ålands landskapsregerings samtycke till överenskommelseförordningen har bifogats skrivelsen.

Överenskommelseförordningens innehåll

Förordningsutkastet innehåller bestämmelser om den utvärdering av Högskolan på Åland som Nationella centret för utbildningsutvärdering ska handha (1 §), de krav sjukskötarutbildningen ska uppfylla (2 §), den behörighet en vid Högskolan på Åland avlagd yrkeshögskoleexamen medför (3 §), ersättningen för kostnaderna (4 §) samt om förordningens ikraftträdande (5 §). Genom förordningen upphävs överenskommelseförordningen om yrkeshögskoleexamina avlagda i landskapet Åland (FFS 548/2005). Föreliggande förordningsutkast föranleds av ändringar i rikslagstiftningen.

Lagstiftningsbehörigheten

Den föreslagna förordningen berör landskapets myndigheter samt undervisningsväsendet.

Lagstiftningsbehörigheten i fråga om landskapets myndigheter tillkommer landskapet enligt 18 § 1 punkten i självstyrelselagen för Åland.

Enligt 18 § 14 punkten i självstyrelselagen har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om undervisning. I propositionen till självstyrelselagen (RP 73/1991 rd) konstateras att undervisningsväsendet i sin helhet ska vara underställt landskapets lag-

Postadress:

Ålandsdelegationen
Statens ämbetsverk på Åland
PB 58
22101 MARIEHAMN

Telefon:

växel 018-635270

Telefax:

018-635268

Adress i Helsingfors:

Annegatan 22 A 3
00100 HELSINGFORS

stiftningsbehörighet. Till rikets lagstiftningsbehörighet hör däremot enligt 27 § 3 mom. i självstyrelselagen statsmyndigheternas organisation och verksamhet. Denna punkt omfattar bland annat vilka fordringar en läroinrättning ska uppfylla för att ha dimissionsrätt till statens universitet och kunskapskrav för viss av staten godkänd kompetens. Det konstateras i propositionen att en landskapslag kan utformas så att undervisningen till innehållet avviker från det som gäller i riket. Följden kan dock bli att ett dimissionsbetyg på Åland inte berättigar till inträde vid rikets högskolor, om inte särskilda avtal träffas med dem. För att undvika en sådan situation utfärdas den föreslagna överenskommelseförordningen, vars 1 § 1 mom. innehåller bestämmelser om utvärderingen av Högskolan på Åland och 3 § den behörighet som en yrkeshögskoleexamen vid Högskolan på Åland medför.

Enligt 2 § i landskapsförordningen om Högskolan på Åland (ÅFS 87/2002) utgör yrkeshögskoleexamen i social- och hälsovård samt sjöfart två av de högskoleexamina som får avläggas vid högskolan. I förordningsutkastets 2 § anges att den utbildning vid Högskolan på Åland som leder till examensbenämningen sjukskötare (YH) ska uppfylla de krav som ställs i Europeiska unionens regelverk.

Enligt 18 § 12 punkten i självstyrelselagen hör hälso- och sjukvården till landskapets lagstiftningsbehörighet med undantag av 27 § 24, 29 och 30 punkterna. I nämnda 30 punkt har bl.a. behörigheten att vara verksam inom hälso- och sjukvården hänförs till rikets behörighetsområde. I detaljmotiveringen till bestämmelsen sägs i proportionen till självstyrelselagen att innehållet i utbildningen i Finland av personalen inom hälso- och sjukvården är en riksangelägenhet. Detsamma gäller de rättigheter och skyldigheter som följer av yrkesutövningen inom nämnda område.

Beträffande utvärderingen av sjöfartsutbildningen vid Högskolan på Åland hänvisar förordningsutkastets 1 § 2 mom. till överenskommelseförordningen om utvärdering och godkännande av sjöfartsutbildning som ges på Åland (FFS 501/2018), över vilken Ålandsdelegationen avgav utlåtande 28.5.2018.

Finansieringen

Självstyrelselagen utgår från att part som enligt självstyrelselagen har förvaltningsbehörigheten även har kostnadsansvaret. Vid överförandet av förvaltningsuppgifter har den mottagande parten ansetts åta sig finansieringen om inte annat anges. Kostnadsfrågan kan lösas t.ex. så att den särskilt anges i förordning eller i vissa fall genom separata avtal mellan behörig riks- och landskapsmyndighet. I enlighet härmed anges i förordningsutkastets 4 § att Nationella centret för utbildningsutvärdering ersätts för kostnader för de utvärderingar som avses i 1 § 1 mom. på det sätt som dels Ålands landskapsregering, dels Högskolan på Åland kommer överens om med Nationella centret för utbildningsutvärdering.

Ålandsdelegationens utlåtande

Den föreslagna överenskommelseförordningen reglerar ärenden som hänför sig till såväl landskapets som rikets behörighetsområden. Speciellt det faktum att de yrkeshögskoleexamina överenskommelseförordningen reglerar ska medföra samma behörighet som motsvarande examina i riket förutsätter en samverkan mellan land-

skapets och rikets organ. Denna samverkan kan liksom tidigare lämpligen regleras i en överenskommelseförordning.

Ålandsdelegationen ser inte hinder för att förslaget till överenskommelseförordning i föreliggande form sätts i kraft.

Närvarande

Ordföranden Lindbäck, ledamöterna Dahlén, Lampi och Suviranta samt suppleanten Siitari.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Peter Lindbäck
ordförande

Rainer Åkerblom
sekreterare